

ХАҶИЯТ 1931 СЫЛ АЛТЫННҢЫ 15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

Сэргээх дьянал

Улцска — бу куннэргэ

БЭРТЭЭХЭЙ КҮРЭХТЭЙИ

Баладан ыбын 5 күнүгэр Чурапчы удуһун бэҥэ туруктаах, «эбүрүк олохтоох, айыны сымардаах» дэҥэ кэргэн – омук кэскилэ дээн оҕобурунун салайтаран "Ийэ, апа + миин – спорт артыстаах дэҥэ кэргэн" күрүө буолан ааста. Ил-лээх дэҥэ кэргэн, чөл олоһу пропагандалыйар сыаллаах-соруктаах тэрилтэн ыгыллыһына.

Бийылгы курахтэһинигэ Өлүһүлүктэн кэлэн күөсүрүстүлэр. Хайахсыттан Ксенофонтоттар, Төлөйбөт Саввиннар, Мугудайтан Ижовлестар, Хатылыттан Кривошапцоволор, Одулуустан Сибиряковтар, Болугуртан Павловтар, Бахсыттан Федоровтар Бу күрөх ыгырылыах ыалдьыттарыга "Чурапчы улууһа (оройуона)" МТ дыһалтатын баһылыгын социальнай боптуруостарга солбуйааччы эбэһиһини толороочу Мария Николаевна Савина, Чурапчы улууһун дыһалтатын дьээ кэргэн уонна ор-аймах отделын кылабынай специалиһа, Саха Республикатын культураны туйгуна Татьяна Петровна Бушкова эрдэ тылларын эттилэр, ситиһиллери баардылар Кылабынай судуйаан "Урожай" ДСО Чурапчы улууһугар председателэ Дьулустан Васильевич Егоров уонна улуустаары ычат политикатын отделын начальнига Николай Викторович Дьяков курахтэһи балаһаанына

тыш, түнүзүсүз хаамылылары
бычаардылар, көрдөрдүлөр. Кас
бирдин кытта калып дүйнө көр-
гөн балайынан багыштынын 6
түнүмүн биримден барар, ол
хаамыштынын түмүк тахсар.

Бастагы түһүмэл, "Бу мин дээ кэргэним" бэйлэти билиһиннэрииттэн саралааһылар. Кесөө-фонтоттар дээ кэргэн мааны сахалы таһаһынан тахсан, ситиһилэрин, талааннарын көрдөрөн чарыхайдык саралааһылар. Кривошапкиннар мээчистэрин тутуутунан эрчимээхтик киирэнэр, бэйэлэрин билиһиннэрдилэр. Павлостар оҕолорун кытары биэр сомоҕо буолуулар, спорт бөлүгөмүз аһааһынан чигэстэнэр күрэхтэһэ кэлбитэр. Ити курдук, бары араас илгэркэһиһэй бэйлэти билиһиннэриитин көрдөрдүлэр. Иккис түһүмэх мөөчүтлээх сүүрүү буолла. Салгыы "Дьизэт тут", "Болуота устунан сүүрүү", "Мэхэйдэрлээх куоталаһы", "Сынапчыны хомуйуу" түһүмэхтөрө Төлөй - Хайахыт, Муҕудай - Хатылы, Одьулуун - Болугур, Бахсы илти-калти түсүүн, бирэммөһи ээсирэтэн күрэхтэстилэр.

Күрөхтөзгөн түмүктөнгөн, наараада, аныл аат, сертификат туттарыптын үөрүүлөх чааһа саралаша. Нөбилектэрин чизгөн көмүссөн күрөхтөзгөт-тэрин ийил, даһалмаларын аа-ыттан Махтал сурустах сөөк.

бэлэх туттардылар, эврдэ тэнгэстэйлэр. Чурагчыг улууһуттан сертификаты Төлөйтөн Саввиннар дьээс кэргэн чизэстэхтик туттулар. "Саамай илээх дьээс кэргэн" номинацияны Хатылыттан Кривошапкиннар ыһыллар, "Кыайыыга дьулуурдарын иһин" Вахсыттан Федоровтар, "Биһиги омурбугт - биһиги эрэллэрбит" Мугудайтан Яковлевтар анал аат хаһаайыггара буолтулар. Уопсай түмүккэ үһүс мөстөгү Мугудайтан Яковлевтар, иккис мөстөгү Одьулуунтан Собириковтар тартыстылар, бастакы бочуоттаах мөстөгүн Хайахсыттан Кеенофонтовтар дьээс кэргэн ыланнар, республикаада күрөскү Чурагчы улууһун аатын көмүсүүр чизэс тиэстилэр. Күрэхтэспит хамаандалар бары сэмэй бэлэх туттулар, хаартыска түстүлэр. Манньык күһүнүгү сулайса, чаарылхай күнүз чол ологу тутуһар, спорду сөнтөрөр илээх дьээс кэргэллэр көлөннөр, күрэхтэспиттэрэ олус сэргэхтик, илтириэһинэйдик ааста.

Дынз кэргэн – олох тутула, чөл туруустаах, билигдлээх, сайдмалаах ыал баварыг тухары хис бигдлэг нэвчилэх бөрү туруутгаах буслар. Бу курдук нэвчилнээх ылтгиллар араас күрөхтэниилэр, тэрэһиннэр дынз кэргэни со-морууур, өйүүр, камеллоһор кы-ахтаахтар.

Нарьяна БУРЦЕВА.

**КҮҮСТЭЭХ ҮЛЭ
КҮӨСТҮҮ ОРГУЙАР**

олордуу бѳлаантга нэрүлүбүт. Мурун Тѳлампалаада "Сөөрѳн-ка" маѳаһын киѳигѳр Нерѳнтри сѳвѳрѳ, арѳаа баска ветеринария тѳһыннал Дѳѳкууснай куорат сѳвѳрѳ тутуллуктаахтар. Балаан ыйын 21 кѳнүтѳр Чуратчы кулун корѳѳ Бѳтүтүтѳр "Алатан сѳргѳ" комплекс, А.И. Федѳтов аатынан уулусса суула оѳѳѳулланы, светодиоднай уѳт-күѳс киѳирѳн бырааһынчыласта арыллыахтаах. Киѳн суѳл транѳибѳнан куѳулланы, ѳрѳмүѳнѳнѳн бүтүѳктѳѳх. Уулуссалар кытѳыларын бетѳнунан куѳан трѳгуар оѳѳѳбүттар.

Мунһах бөөр сүүрүн хэлсэлтийнхэн нэһишхэн көрдүү туһунан буолла. Балаһы ыйын 10 күнүттэн 20 күнүтэр диэри "Күөрдүнэ чэлийи эин Чураһыым" дөһөтөк мас олоордуутун акцията биллэриллибитэ. Маһы ылар учаастактары Чураһытаагы оһуур хаһайлыгыбытын тэригэтэ (салалыагы В.Г. Степанов) быһаарар. Тэригэтэр, чааһынай дьон ыйыһыһыт эрэ сиртэн маһы ысаллара ирдэһэр, маһы тэңэ улуус бары нэһиһэтэрэ анаммыт учаастактарыгар нэһиһэк баһыһа тус бэйэтэн салалтатынан ааттаах-суоллаах (именной) мастары олоордуохтаахтарын эттидэр. Бу күһүгэ палисадниктары оһорон бүтэрэч, мас олоордуута сабыһаһаах. Күһүнү ардаһы баттаһа, эрдэ дьаамата хаһыһан, ууһун туһаа туруохтаах дьон эһи күһүрдүдэр, көрүүтэ-хаһаһыһа аһал үлэһиттэр баар буолуохтаахтарын ыйдылар, ырыһыһылар. Анаммыт уулуһсалларыгар тэригэтэр байыһа эһиһтээх дьон, маса күтүдүлэр ууһу буһуналларын эттидэр. Ону тэңэ бөх-сыһа, быраһыһыһыт дьаһэр, хаһыт мастар бөһүһүһи буһурудуур көстүүдэри туоратар кэһэ бөһүһуһтары көрдүдэр. Уот дьаһыһа саһаһаһыһан, сана оһуһуһалар туурурудууһааһар. Маһы таһыһан бөһүһүһи суол, тэригэтэр оһомүһүһэрэ күрдүк үлэлэри быһаарыһылар, тууруруһулар.

Бу курдук үлс баран иһэр. Эһийл Саха сирин, Россия, Аан дойду араас муонуктарыттан үгүс балдыгыт, спортсмен кэлэрэ күүттүлэр. "Бу спорт, доррдонуу бэрээһининиыһын ыраас, күүдүнэн чаһылар баһуулукка көрсөргө бары биэр кэһи курдук турунуогун!", - диир барыбалгы ыһырдалар.

H. EYFIERA

СИА СОИУННАРА

“Туймаада-лизинг” хампаан-
ны мобилилхай биргээдэлэри
наадалаах тээхиллэсэн
хаагчид

"Туймаада-лизинг" хампа-
ниа бэлтгэвч ийнхүү сайн-
амна бээрлэж хангайнхны
барьтны наадлаах тэжээл-
лээ хаачихдаг. Ол курдук, от-
туур сүрдэрт мобилтай бири-
гдэдлээр 231 тэжээлжиг-
тунаа сүлдэллэр. Тая
хангайнхныг тэжээлжиг-
тэжээл Илин Энэр улуустара
уонша Кэбэйи, Горнай,
Хангай, Бүлүү улуустара
ордук наадиллэр Кинилэр рес-
публика сүрдэрт фондатылэр
оттуу сүлдэллэр. Барыта 89
хангайнхныг тэжээлжиг-
сүлдэллэр тэжээлжиг-
сүлдэллэр.

2013 сылга КГЭ предметтэри-

гэр алын бэлтгэл бичаардмалар

• Santa үөрэх дэвдла сагалалыгта бари хальмыка сөгтөһиэтирэн, ИГЭ предметтэригэр алын баалы быһаардылар. Булгучуулах предметтэриг, нуууча тыһылар - 36 баал, математикага - 24 баал. Талантуттар предметтэриг: физика - 36 баал, химия - 36 баал, информатика уонна ИКТ - 40, биология - 36, география - 37, обществознание - 39, литература - 32, омук тыһылар (английский, немецкий, французский, испанский) - 20 баал биирдо.

Хотус бастыг уустарын
үлэлэриг Хабаровскийга
көдөрөөхтэрэ

Хабаровскайга Саха сирин
күннэрин аһакан Хомус аан
дойдугаагы музейа "Олунхо

дойдугун хомууа" дигэн бэлэ-
талка ытгар. Онно Саха сирин
аҕыс музейдарын экспозиция-
тыттан ураты саха уустарын
үлэтэ барда. Манна И. Готовцев,
М. Малышев, И. Коледзников, Р.
Готовцев, П. Осипов курдук ода-
аан дойдута билиһин маастар-
дар үлэлэре киирдэ. Экспонат-
тар истэригэр хаачыс дьылгит кэ-
рэ үлэлэр бааллар. Ылыргы
хомох, сэгэн матырыйаллар
оҕоһулубут инструмент
искусство айымньыта буолар.
"Көлөрдөр мөккүөрдөр" дигэн
туһунан оҕоһулубут көтөр
быһыһаах хас даҕаны хоһус-
таах композиция, "Төрөөбүт
уһа" дигэн убагыттан көтөн тах-
сан ийэр кубе быһыһаах туорт
сыкта сытдыр хоһус компози-
цията ода, элбэх диакти үлэ ба-
арда.

“Быттан кулун тутар ыһа-
тар бу былыттанканы Парижга
көрдөрбүштү, ситиһилбэт туох

даганы улахан этэ", - дээн музей директора Н. Шиндигин бодомжотэ.

Быыстанка кэминэр хомуо сөһөһүлүр уратыла, историята видеопрезентациянан көстө туруора, хомуо таһынан иһитиннэрэрэхтөрө. Маны таһынан "Ай-архаан" бөлөх мавстар-кылаас быһылаа.

Балагун ыбыгар үс сана
окуола диньтэ аһар

Бийлал Горнай, Мэнз-Хангалас, Уус-Майа улуустарыг сага оскуола аһындар урууулзах тэрэһинэ буолар. Ол курдук, балары иһын 14 күнүгэр Горнай улууһун Ааһыаа нэһилиэгэр 120 миэстэлэх Кировскай оскуола аһындаһыга буолар. Балары иһын 27 күнүгэр Мэнз-Хангалас улууһун Майа нэһилиэгэр 350 миэстэлэх оскуола аһындаһыга, Оссө билэр 185 миэстэлэх оскуола аһындаһыга буолар.

эх оскуола аһылгытын үөрүүлээх тэрээһинэ баарын айын 28 чыаһылыгыар Уу-Майа улуунун Петропавловская кэбиллээгэр буолар. Маньа таһынан 21 чыаһылыгы Горнай улуунутар Софрон Данилов аатынан Дьүүһүндэ орто оскуолатын сайтантан тутуу кэмпигин аһахтара.

Бу сэдвэс ийнхүү Чурагчны уулуудын Ой-уугуун нэхилнэгэр 450 үерэнзэччигэ политехническэй оскула-мидей, 120 үерэнзэччигэ Горнай уулуудын Ааһима нэхилнэгэр, 120 мижэ-тэлээх Лианскэй оройуунун Орто Паахара нэхилнэгэр, 120 мижэ-тэлээх Мого-Хангада уулуудын Россолода нэхилнэгэр, 165 мижэстэлэх Олукхуан оройуонун Уйгудур нэхилнэгэр, 220 үерэнзэччигэ Таатга уулуудын Баайардгыгэр, 90 үерэнзэччигэ Алма уулуудын Сеньгушугэр оскуладал үлэж ниймэлжэжэ.

ОЛОНХО КӨМӨТҮНЭН ОЮУ САЙЫННАРЫ

Олах ханьж да ыар түгэнигэр
Ийз тылтан абыралы булуан
Куни баай байгальгэр тиксэнтин
Баай дууһаланын, өлбөт өйдөнүм...
Семеи Дамсоян

Орз омул бийлыгтан кэмин-тугун,
тус уратыгын билэ-өйдүү үөрөнгөтэ бэрт
кыратыгтан торобут талын, норуот
партытын-хойгун, оһуоһайын, олоһхо-
гун нонго элбэр-хаанылар нигэрэн улаа-
тыгыгтан улахан тугу-туктаах. Орз сай-
дар кэлин "Нургуһун" уһунайаһа бүгү
үгэһин үйүтүгүнэ араас өрүткээх үлэни
ыһтар. Мин бүгүн кинээһини бигараһын
"Бөбүрүсөөн" драм, "Чаһара" чыбырдах-
сылтар филологнай куруһуоктарыни са-
лайлааччыта, нигэсчии туйгун катетория-
лаах Мария Николаевна Павлова
туһунан.

Үлгийн бастан 4-5 саяаах оюлорго үзжээ, чабырдаг газраа үершингтөн сарлаабын. Ойлог олонхоу үершинг, сурин бодиртгун сүлжисний толоруу-та уурар. Олонхоу бөхчингэрхөө оюу-та олонхо героидын колорон багтаа-

лаал, тойууларын хайрх тэлэрхэстэйгээр
ийлгэжнэрсэн оор илгэрэллэн тардар. Ко-
лин оролор ханыхаа герой ырыатаа буол-
рын тутта бэллэлэр, таайаллар. Тойуула-
рын үүгүтэ, сэллэа толоро үөрэллэр.
Тыа сийдэллэн, уруһуй, мөһин дьарык-
тарьар эмээ олгох тылын илгэжнэ-
рэр, санардан олгох мэллэллэн, эле-
мэнэркээн үлэ көрүнтэрэн киллэрэн бе-
эрэн илэр. Олгохор уһуйуу биэр хайы-
хатыан эти-сээнн эрэйиин, муукаль-
ный дьарыкка киллэрэн. Уолаттар олгох
бухатыларын курдук күүстэх, сымса буо-
ларэа, кыргыттар нарын-паллаа бэллэ-
лэрэ-таааалара, тутта сийдэллэрэ тут-
сар, чогуллар.

Мария Николаевна үлгитер киче сэтгүүлчлүккө: "Гарара" ансамбль, фольклор конкурсулар 1-кы степенннх дипломант - 2006 с, "Таланттар народка не жаккайт" - 1-кы степеннх лауреат; 2008 с. улус-тарга "Ылчар-туой оро сал" конкурсу 1-кы степеннх дипломант, 2006 с. "Хотугу сулуус" республикатагы тележониконшй конкурсука Айылан Новгородова "Тураак уюмга сабын" үлгүлүн 1-кы степеннх

лауреат, 2007 с. Айта Колесова "Аһыга уонна кымырдаах" үлэтинэн улуустааҕы фольклорнай фестивалга кыттан I-ны степеннээх дипломан буолбуттара. П.А. Ойуунускай "Дулуруйар Нүрүмү Боотур" олонкото итин сэһэнэрини ылла. "Олукто дойдугун ортобун" республикааҕы фестивалга бөлүлүкн толоруута "Бастыҥ туруоруу" анал аат дипломунан нагараадалааһыта. "Маралаайы оһуордара" регионнааҕы конкурска 3-с степеннээх лауреат аатын ылыһыар. Үгүс элбэх педагогическай аарыыларга кыттар. Ил-тэччии барытыгар талааннаах буолуохтаах дьом өйдөбүл Мария Николаевнага сыйлаһыах. Айыларттан бериэлиит талааннан доһурун үлэтинэр таба туһанар. Нарыһык хамсаан үтүкүүлүүр, балтга доһуһоллаан ылыһыар. Бэйэтин сөнөрбүт сүмүгүрдэринэн, туруоруутунан, кыл-сак оҥ күүлэринин туруоруута "Эбэччэ-эйсхэ айаҥ" кинигитигэр Аиэ Давылова "За яркость таланта" Аиэа Решетникова аһыл бириһинэн нагараадалааһыта. Бу үлэһирин түмүн уһууаан састаах оҥордо-го сүмүс оҥуруулары "Театр аһаах

эйгэр" дэиз пөсөбө бэлэмнээтэ. Мария Никольевна дьарыктарга халынаммат со-
лун, сэргэх, ороно сонурхтар, толкуйла-
тар. Кини сүрүн уратыга үлөр айымны-
лаах сыйһан Тустаах үлэтин тайһаны
үлэлиир коллективны, пединститун обще-
ственнай ололор көхтөөхтүк кыттар.
Убууһан иһинэн төрүлүбүт "Сарыал"
ансамбль уонна чабырдахсыттар ансамб-
ларын салайааччыта. Улахан дьиз көргөн
иһитүк иһээтэ, эбээтэ.

Хатгалын Духубунаас сүүлчээр аял-
даах төрлөтөлөр нэвч ардыгларигар
күрэхтэһилэрэгэр "Дэулуруйар Нур-
гун Боотур" олонхотгон быһа тардыллы
Мария Николаевна түрүрүүтунан уһу-
дан коллективна ситиһилдэхтик толорбу-
та.

Олус кыра, олус мааны дьонун дьон-нуун көрсүһөри, үлгэр тизгэйэ, үөрө-көтө түбүгүрө нитэр оҕуруорун таптаа-рыһан, төрөһүтүгэр махтанарынан са-наламмат бэлэх курдук сынаап, ай-ыргалыһан алтыһан, оттон, мастан тар-дыһан, уһундук дьоллохтук оҕор дьизэ алгыһыт.

Е.М. КАЗЕНКИНА,
высочайши журналист.

БИҢИГИ ИЙЭБИТ – УДААРЫННЫЫК МААПША

Ийизигт Марфа Михайловна Федорова Хатылы ирхилсээр Бабаараа Баадрай хайатын таһынар баар сиргэ торообута Ийизэх аята кытас үйэлэх дьон өбөгтөр. Эрдэ өлөһүр тулаһаа хаалар, убайын Федоров Уйбааны (Долгун) батыһан Мырылаар Вуор Ураһаа, оролохобун дьон олбуг саһаһан кыһыл орогун илдьэ уончалаах кык киирибт. Убайгар сыстан, кыһал орну ороһон улһатан испит. Ол сырыттарына, үгүс сүһүмдэх сэнис бьал аята Туустай Мэхээлэ уолугар кэргэн кэлсипт, ыраах Амма үгүөр уон бис саастаах кыһалы ыһах ыһага ыһыт. Сотору халбохуһааһын буолт, үгүс ойуун бөйүгүгэр аһаһа ыһаары илдьэ Мырылаар кһон кэлбит. Үгүс сүһүгүн колхозка халбообт.

Ийзбигт сагга тэриллбигт кон-
хохза киирэн, конхоз тас үлээгитэр
тэйлэр-таһар үлээлэргэ, сир хорутуутатар, бурдукна үлалээбигтэ
Мална сылдан таһаарылыаах
хотуулаах үлээтин иһин Удаарылыах
Маатна дээн ааты ылыт
Үлэ-хамнас арыстаах дыахтары
өчөгөстөн ыла нуруот билимнэгит
эбит. Кимнэхэ да майһаннаабаат
дылгит олоху туһунап көпсөмүт
долгуйа, уйадыа истэрибит. Ким
капсэжэ, хас бирдин тыллара
элбэди этэрэ, толкуйдагара
"Уруккуну билэбт буоллаахыта
ниһиг суох" дээн далай элэхтэ-
рэ дуо?

Билгиге нийцбэт тулгуурлан билгиге үөрөхтэжэн олорон, мрыгыны олооробут. Киин билгиксэ да сэлдээн, билгигеэн хэргэжэн дээрхэжэмэт Чүгэш омул кизэ туугар кигиге Гервадий Волков "Норун педагогикэжэн туугэжэ"

педагогика суух" дэж сонго да эл-
лэл. Онтон бийлти нээмист бодон
бөхүлүгэ Магшар Хус элэрийн
уһууу, үөрэтии-такайын хүүсэ
барьт Ол курдук ийбигт ба-
тыһынара сьлдян элэхэти
уһууара, олох мындырдарьгар
тус бэйэтин сьһыһынаан хөлөбүр
буолан үөрэтэрин-такайрын би-
лигин сорбүт-махтайабыт эрэ.
Ынах хөмүя сьлдян, от-мас аа-
тын, бейһыгтын-таһаатын, сибөж-
ки өнгүн-талатын тутан-хабан,
имэрийэн, сыгырдан бийигини
дылэспэгэтэр этэ. Онноотр ыраах
хоту оройуонга улашар эрдэ-
хиливэ хатаран сурук ийигэр утан
һылар этэ. Икки сибөхэ үүмүү-
хатынгары. "бу эһин эдэийи-
нээн турадыт, тэһнэ биэргэ улаа-
тыт, эйэлээх-ишлээх буолуг", -
дээрэ. Онон олох кырабылтан
айһарыи өйдөөн көрөгү үөрэн-
гүт эбэт. Бийлти дээрэм характа-
ах-кулгаактаах да буолдартыт,
өр өр курдук барьтын үрдүнэн
көрөр-истэр буоллаһын дэ. Ий-
эбигт сьбэтэин-аматын ыһыан Ки-
ниин хөмө-тирэх огостон
дүүнкүөрдэхтик үөрэнэн бар-
быллыт. Кыра кыластан ыла
Мындагайыла, Чуралчыга
кыһаан ийэбигт оһуһунан таһан
үөрэтэрбитэ. Осуолабыгыгар
Уддариныи Маалга кырытта-
арьт дэж биһиснэр эбигт.

Ийзбит дийзбит тутаах үлэһитэ этэ. Дык үлэтин кини түргэппэк үмүрүтэрэ. Сориң кэмнэтэр дойдуну босхолоһунга ким барыта кимилээхтик турумута. Дьон бары "Кыайыы иһин!" дьээн кылааннах тышлары тутталлара, куустарын-кыахтарын барыттын түмүктүтэрэ. Сорудах туолара булчутчулаах этэ. Биллэһиксэт түбүктээх үлэтэ - күнгү түөртэ ыаһыл, тыһрайиң көрүү, ыам бөлөһүтэр от муһуна барыы эбэтэ илэһтэн охсуу ийзбит ийитин иһинэн барара. Кэлэн баран бурдук тардан илэһтээкэ огорорго. Бийзбит ынакка кыайан оттобот буолан, суоратынан, ынах аһылыгынан ийитиллэһитит. Аһы сүткүрээҥ дьыһылар кыһаллаларын сүктүтэ. Бийиги ийзбититэр көмөлөһөт, от-мас үлэтин эрдэ баалыһыт "Кыас өрү да уолтан хаалыһыт, ардыгар өрдүк буолааччы, туту кыайаргытын барытын огорон иһин, тиллэн туруман, кэппиһи бэйэҕиттэр маада буолуһу", --диһирэ "Чэ, бойгоңт билиһ, кыахыгытын көрдөрүү", --дигэн быһааттарара үтүс буолара. Иккис кылаантан ыла бурдук астаан, сыныһаң, суорунаҥа тардар этибит. Олох быһыттын эрдэ

улаатчигарбыгта, от-мас үлэгтгит-
төн ингибэт буоларбыт, ынах
ыһына идибэт кэриэтэ буолбула.

Сэрин бүтүтэ, айалзах олох
кылбига. Арайыт өр кэмгэ
төнүбүтөтэ. Сэрин содулун
чөлүтөр түһэригэ хаалбыта. Ы-
рахан олох салганан барбыта.
Колхозка осо да эр киһи аҕылаҕа.
От-мас бөлөмө оҕу намчы сань-
тар сүтүгөрүлүбүтэ. Кыстыар оту
була илүүккүгө үөрөхкө көнүлүс-
бөтүтэ. "От хоһуурун Түмэнний
эҕэһэ-орто соһсон баарары ҕы-
нарды дуо?" - дээн суобастыгытар
соһуулуула. Олоҕо даҕаны "Кы-
таанах кыстык", "Быһаарылаах
кыстык" дээн соһуулаах ҕылаары
дууһабылтан бары өйдүүр эти-
бит.

Ийэбит эрэйдэх кэм кыһалтатын билэн, илчэргэй илтирдэх илэстэр үлэтин толорбут да буоллар ол туһунан хаһан да кэпсэммэт, суламмат этэ. Онук коно сүрүһэххэ, мааны майгылаах этэ. Дьон бары даҕаны бэйэ-бэйэргэ кутуу чэигинэ, тар туроромхуона, салгыһынай бурдугуоран бөсикһэн туорааттахтара дуу.

Бийиги учуугал буолбуштугу-
гар наһаа үөрбүтэ. Дээ, оннуларын
булчулар дьэбитини иһэбит алта
уон иэстэтигэр эрэ ыарахан ыа-
рылтан албута. Бийигинэн кизэ
туттара, дурда-хаха оносторо,
Дьон сэнэбилли аҥарастабын кур-
дук көрөрө, үс күтүөтэриэмэ ки-
эн туттара. Үчүгэй кыыс үчүгэй
кэһили булар дьээн түөрүтэлээх
буоланна.

Ийзигт баара бусадлар бийдэл сүүс сааһан тухуу эгэ.Кини туһунан сирдигтарбыг ыгык иэстэ дилиэтин салайттаран суруй дубут. Билигин дараны Мырыла бөһүөлэтин олохтоохтору Удаа-рыһыык Маапланы үчүгэйдик саныышар. Хорсун үлэһит эгэ дигэ тыга-оско иддэ сылдыа-лар. Олох сизэмэ быстыбат. Кинилэр олохторугар билигин 4 кыһын үрдүк үөрөхтөөбүт, үгүс сүһүлүүх-астаах бырааһыт олорор. Кыргытлара бары оскуо-ланы удаарыһыгынан бүтэр-биттэрэ. Билиги бары сизэвэрбит эмиз үрдүк кэрбиилэргэ тар-дыһаллар. Туһун, үчүгэй үөрөх-кыһылар сүрүн сыйалара. Бары-быһылар таһаарыылаах үлэ-үчүгэй үөрэх сирдигитиг буслар.

Кыргызтара
П. П. КРИВОШАПКИНА,
В. П. АРТУНОВА
уола П. П. СОБАКИН

Халарульскага: М.М. Федорова

ИЗБИРАТЕЛЬНАЯ КОМИССИЯ МУНИЦИПАЛЬНОГО
ОБРАЗОВАНИЯ "МУТУДАЙСКИЙ НАСЛЕГ"
ЧУРАПЧИНСКОГО УЛУСА РЕСПУБЛИКИ САХА (ЯКУТИЯ)
РЕШЕНИЕ

№ 13 9 сентября 2012 г.
О регистрации кандидата на должность главы

муниципального образования "Мугудайский пасел" по мугудайскому единому избирательному округу в единую территориальную общину Чурапчинского местного отделения Якутского регионального отделения Всероссийской политической партии "Единая Россия".

В соответствии со статьей 44 Закона Республики Саха (Якутия) "О выборах в Республике Саха (Якутия)", на основании протокола избирательной комиссии мунитпального образования "Мугудайский наслег" о регистрации кандидата на должность мэра мунитпального образования "Мугудайский наслег" по Мугудайскому избирательному округу от 9 сентября 2012 года, избирательная комиссия мунитпального образования "Мугудайский наслег" решает:

1. Зарегистрировать кандидатом на должность главы муниципального образования "Мугудайский наслег" Пермикова Кузьмы Ювентьевича, 1961 г.р., главы МО "Мугудайский наслег", премии удостоверение: 9 сентября 2012 г., 11 часов 00 минут.

2. Выдать зарегистрированному кандидату на должность главы муниципального образования "Мутудайский наслег" по Мутудайскому единому избирательному округу удостоверение о регистрации кандидатом на должность главы МО "Мутудайский наслег".

Е.Д. ПОПОВА, председатель ИКМО,
Е.Д. СМЫЦЕВА, секретарь ИКМО.

ИЗБИРАТЕЛЬНАЯ КОМИССИЯ МУНИЦИПАЛЬНОГО
ОБРАЗОВАНИЯ "ЧАКЫРСКИЙ НАСЛЕГ" ЧУРАПЧИНСКО
УЛУСА РЕСПУБЛИКИ САХА (ЯКУТИЯ)
РЕШЕНИЕ

№8 04.09.2012
регистрации кандидатов на должность главы муниципального
образования "Чакырский наслег" по Чакырскому
избирательному округу

В соответствии со статьей 44 Закона Республики Саха (Якутия) "О муниципальных выборах в Республике Саха (Якутия)", на основании протокола избирательной комиссии муниципального образования "Чакырский наслег" о регистрации кандидата на должность главы муниципального образования "Чакырский наслег" от 09.2012 года, избирательная комиссия муниципального образования "Чакырский наслег" решает:

1. Кириллина Николай Николаевич - 1963 г.р., нач. труппы
ИЗЖК Чурапчинского филиала, самовыдвижение, время ра-
боты 1000 часов.

2. Складня Прокіппія Прокіппієвича – 1958 г.р. м. Ізюм, АУ РС
"Ресурсний центр розвитку професійного освіти"
тора охорони труда и протипожежної безпеки, саво-
встві, время реєстрації: 11.00 минут

2. Выдать зарегистрированным кандидатам на должность муниципального образования "Чаковский населенный пункт" удостоверение регистрации кандидата на должность главы МО "Чаковский населенный пункт".

3. Опубликовать настоящее решение в газете "Сага аллх".
С.И. МИХАЙЛОВА, председатель ИКМО,
Т.С. МИХАЙЛОВА, секретарь ИКМО.

ИЗБИРАТЕЛЬНАЯ КОМИССИЯ МУНИЦИПАЛЬНОГО
ОБРАЗОВАНИЯ "ЧАКЫРСКИЙ НАСЛЕГ" ТУРАПЧИНСКОГО
УЛУСА РЕСПУБЛИКИ САХА (ЯКУТИЯ)
РЕШИЛА:

№ 9
О регистрации кандидата на должность главы
МО "Чайковский район"

В соответствии статьи 44 Закона Республики Саха (Якутия) "О национальных выборах в Республике Саха (Якутия)", на основании протокола о регистрации кандидата на должность главы МО "Алдарский наслег" от 08.09.2012 года избирательная комиссия МО "Алдарский наслег" решает:

1. Зарегистрировать кандидата на должность главы МО "Чарский наслег" Адамову Татьяну Васильевну - 1966 г.р., глава МО "Чарский наслег", самопредложение, дата регистрации 8 ноября 2012 года 15 ч 30 мин.

2. Выдать кандидату удостоверение установленного образца.
3. Опубликовать настоящее решение в газете "Сага олох".

Низифор ТЕРЕХОВ,
тыял ветеран, сурунальчы.
Сансаар беймалла.

